

Az Újság

MACYAR KERESZTYEN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 180 Pengő, vidékre 2— Pengő

Japan lábhoz tett fegyverrel vár Roosevelt egy újságíró előtt kijelentette, hogy november 20-a lesz a világ legnehezebb napja Végükhöz közelednek a Krimi harcok

Mint gyakran a fordulatok előestéjén, most is az államfői és miniszteri beszédek egymás után hangzanak el. Immár negyedik napja ilyen megnyilatkozások világítják meg az általános helyzetképet, melyekből arra kell keresni a választ, vajon az USA közbelépésével mely pillanatban borul lángba az egész világ. De egyáltalán bekövetkezik-e ez? Ha Rooseveltet hallgatjuk, azt kell mondanunk igen, de ha látjuk az események egymásba kapcsolódását, meg kell állapítani, hogy bizony jobban, mint valaha, az USA ingadozik; ha mégis Rooseveltet a háború mélységeibe rántja országát, ez csak azért fog megtörténni, mert látja a tengelypolitika győzelmének kibontakozását. Rooseveltet közbe fog lépni, mert annak bekövetkeztét szeretné megakadályozni, ám hogy az még neki sem fog sikerülni, azt maguk az amerikaiak mondják. Mai jelentéseink ezek:

Weehlers, amerikai szenátor mondja: bűnös cselekedet volt a semlegeségi törvény megváltoztatása

Mint szombati számunkban jelentettük, az amerikai szenátus megszavazta Rooseveltnak a semlegeségi törvény megváltoztatására vonatkozó javaslatát s így felfegyverzik a kereskedelmi hajókat s azok a német hadizóna vizeit is fölkereshetik. Erről most Weehlers, amerikai szenátor azt a ki-

jelentést tette, hogy a javaslat megszavazása bűnös cselekedet volt, mert Rooseveltet tévesen hiszi, hogy a beavatkozashoz elegendő az USA vízi és légi flottája. Szükség volna az amerikai szárazföldi erőre is, de e kérdésben aztán Rooseveltet igazán szemben találja magát a néppel.

Roosevelt bejelentette a beavatkozás elkerülhetetlenségét

Feszült a helyzet, mert Japan választ követel s mert Németország elszántan készen áll az amerikai támadás elleni védekezésre. Az USA föl-készületlenségének leplezésére azonban Rooseveltet tovább folytatja fenyegeté-

seit. Tegnap egy újságíró előtt kijelentette, hogy november 20-a a világ legnehezebb napja lesz, mert változás következik be, e napon kezdődnek a küzdelmek.

Hitler mondja: az angolszász világ érdeke a háború meghosszabbítása

A nemzetközi sajtó megállapítja, hogy Churchill, angol miniszterelnök, mindig, így legutóbbi beszédében is arról beszélt, hogy a háború hosszú lesz. Hitler, szombaton, a nemzeti szocializmus 18 évvel ezelőtti kivégzett vértanuinak emlékére rendezett emlékünnepen azt mondta, hogy az angolszász világ üzleti érdeke a háború meghosszabbítása, mert különben nem tudnák befek-

tetett tőkéiket visszaszerezni. Rooseveltet ugyan nem cáfol, de mintegy válaszul — a világ közvéleményének megtévesztésére — azelőtt az újságíró előtt, akihez azt mondta, hogy 20-a lesz a küzdelmek megkezdésének napja, még azt a tanácsot is adta az amerikai népnek, hogy imádkozzon, hogy a küzdelem rövid legyen.

Columbia szembeszállt az USA-val

Az USA gyengeségének jeleiről nap-nap után érkeznek hírek. Most azt jelentik, hogy a Dél-Amerika kapuját képező Columbia állam szenátusa visz-

szautasította Washington emlékeztetését, hogy feketé listára helyezze a német kereskedőket.

Panama elzárta az utat Japan előtt

A japán miniszterelnök Roosevelthez küldött megbízottja, Kurusu követ szombaton az amerikai tulajdonát képező Fülöp-szigetektől Washingtonba repült, hogy Rooseveltnak a Japánnal szembeni magatartá-

sára vonatkozó válaszát még 16-a előtt megszerezze, amikor ugyanis a japán diéta dönteni fog az Amerikával szembeni háború ki-mondása kérdésében, ha Rooseveltet nem volna hajlandó elismerni Japan jogát az új

Ázsia megszerzésére. Kurusu indulása előtt kijelentette, hogy nem reméli Rooseveltet engedékenységet. Valóban a helyzet egyre feszültebbé válik. A japánok által megszállt Kinából, az onnan visszarendelt amerikai katonák után most minden angol távozik. Washington nyomására Panama állam nem enged át több japán hajót a Panama csatornán. Tokió tiltakozik s ma — hétfőn — reggel azt jelenti, hogy lábhoz tett fegyverrel vár.

Németország nem támad, de védekezik

Hogy milyen lesz Németország magatartása, arránézve a legilletésebb válasz hangzott el. Hitler szombati beszédében ezt mondta: „Rooseveltet azt a parancsot adta ki hadihajóinak, hogy ha meglátnak egy német hajót, lőjjenek, az én parancsom nem ilyen; csupán az, ha amerikai hajók megtámadnak egy német hajót, az védekezzen.”

Törökország semleges marad?

A török—orosz konfliktus ügyében Ankara hallgat. Várja hajói elsüllyesztése ügyében a szovjet kormányhoz intézett tiltakozó jegyzékre a választ. E közben a nemzetközi sajtó azt a megállapítást teszi, hogy Törökországnak a nagyhatalmakkal kötött szerződése alapján joga van idegen államok hajóit átengedni a Boszporuszon s annak eltiltása Ankara kizárólagos joga. Az eltiltásra a jogot arra az esetre tartotta fenn magának Törökország, hogy saját magát biztosítsa esetleges megtámadás ellen. Ha nem lát veszélyt abban, hogy az orosz hajók a Boszporuszon át elmenekülhessenek, mint ahogy arra Sztalin már a múlt héten kiadta a parancsot. Törökország az orosz hajókat átengedheti. A kérdés így továbbra is az marad, átengedi-e az orosz hajókat? Több lapjelentés úgy tudja, hogy Ankara ezután is semleges kíván maradni. Fontos ez a megállapítás, mert ha orosz hajók útját állja, ezt fel kell adnia.

Olcsó és szép nyomtatványok
Gaál Sándor könyv-nyomdájában készülnek

A Hungária-Mozgóban ma, hétfőn délután 5 órakor engedélyezett ifjúsági előadás és este fél 9 órakor rendes, utoljára, hogy mindenki megnézhesse a magyar felemelkedés történetét. **Olcsó, filléres helyárrakkal!**

Erzsébet

királyné

Krim, a magyar őshaza

A keleti hadszíntér gigászi küzdelme áttérrelődött a Krim-félszigetre. Regényes fekvésű és regényes multu földdarab ez, amely történelmünkben is jelentős szerepet játszott. Valamikor magyar őshaza volt, ahol a Maeotistava körül őslégendánk két vitéze: Hunor és Magor vágattak a csodaszarvas nyomában, míg rábukkantak Dul alán bolgár fejedelem leányaira, akiket elraboltak, feleségüké tettek és megalapították velük a hun és magyar népcsaládot.

Századok jöttek, századok enyésztek, — és Tatárország let a Krimből. Még külön tatár dinasztia is alakult itt: a Ghirej-család. Erről Pekár Gyulának az volt a hite, hogy nevében őrzik az ősmagyar eredetű és nem szláv jövevény szót: a királyt.

Amikor a padisah uralmát a Krimre is kiterjesztette, szultáni hűbéresekké tették a Ghirejek. Bakcsiszeráji ma is álló kháni palotájuk, amelynek varázsát Mickiewicz, Puskin és Lermontov tették halhatatlanná, szultáni parancsra másfél évszázadon át kiindulópontja lett tenger magyar bánatnak és könnynek. Innen rajzottak ki fejedelmek vezetés alatt Isten ostromaiként a magyar földre, jobbadán Erdély romlására, ahol az ő gyűjtőgyűléseik, rablásiak és főmegmészárlásaiak riadóját jelezte valaha a „Jön a tatár!” felkiáltás vészire.

Amikor II. Rákóczi György a lengyel mezőkön csatát és országot vesztett a lengyel koronáért való vészies igyekezetében, ide a Krimbe hurcolta seregének maradványát a tatár. Itt írta Kemény János, a későbbi erdélyi fejedelem siralmas visszaemlékezéseit keserves rabságára.

Lassan lassan azonban a krimi tatárok is megjuhászkoztak. Amikor a XVIII. század derekán XIV. Lajos francia király híres külügyminisztere: Choiseul herceg a bakcsiszeráji tatár udvarhoz küldte francia miniszter-rezidensül báró Tóth Ferencet, a fiatal francia huszártisztet, aki később a Dardanellák megerősítésével és a Szuezi-csatorna eszméjének felelevenítésével írta be nevét az emberiség halhatatlanjai közé, már letelepedett tatárságra akadt itten, a melynek csak hadserege őrizett meg valamit a régi tatár mentalitásból. E vitéz had felhasználásával sikerült neki az első orosz-török háborút kirobbantania, amely valósággal kiinduló pontja lett a keleti kérdés legérdekesebb fejleményeinek. E hadjárat ott zajlott le, ahol ma vitéz honvédeink diadalmasan üzik maguk előtt a megvert ellenséget.

A Ghirej-család egyik tagja, dús-gazdag nábob, 1911-ben járt Budapesten. Hangoztatta, hogy a krimi tatárság körében elevenen él a magyar hadmenetek emléke s ekkor tudtuk meg tőle, hogy családjának híres fegyvergyűjteményében őrzik a mohi-csata magyar ereklyéit. Nehéz lenne ma megállapítani, hogy napjaink félelmes viha-

rában hova is lettek azok.

A magyarság legendás bölcsővidékének: a Maeotis-tó vidékének minden időben érdekes magyar kapcsolatairól tudunk.

Csütörtökig be kell jelenteni a kender- és kenderkóc készletet

Zs. Szabó János tanácsnok ezt a hirdetményt tette közzé:

Tudomására hozom azon termelőknek, kikészítőknél, kereskedőknek és továbbfeldolgozóknak, akiknek jelenleg az 1941-ik évet megelőzően termelt kenderkóróból (lombos, lombtalanított, ázott és áztatlan) 10 métermázsát meghaladó — az ezekből gyártott féltermé-

Turkoly Sámuel, Nagy Péter cár magyar tengerésztisztje, a XVIII. század elején még két magyar falura bukkant Krimben. Alighanem Erdélyből elhurcolt foglyok leszármazottai éltek bennük.

kekből (tilolt kender, kóc,) valamint nemesisített — kézilég gerebenezett kenderrost anyagokból pedig 5 mázsát meghaladó készlete van, köteles ezt a készletét folyó évi november hó 13-ig az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának, Budapest (VI. Nagymező-u. 1. sz.) írásban bejelenteni.

A birtokosoknak gondoskodniuk kell a vadvizek levezetéséről

A szántóföldek víztelenítésére és dűlőuti árok karbantartására vonatkozóan ma ez a hirdetmény jelent meg:

Minden birtokos köteles a közúti utak mellett fekvő árkok tisztántartani és olyan lejtést adni neki az Ármentesítő Társulat csatornája felé, hogy a víz le is tolyhasson.

Sőt saját érdekében, a mélyebb helyeken meggyülemelő vizet kis árkokkal be is vezetheti az út melletti árokba. Ezzel védekezhetik a mélyebb helyeken meggyülemelő vizek ellen továbbá a talajvíz ellen is.

A tisztántartás úgy történjék, hogy a füvet, amely a víz lefolyását aka-

T. alakuk van egy vízszintes és egy függőleges szárú. Ezeket szintén cserép alá való lécből készíthetjük.

Hogy a gazdák földjeikről a vizek elvezetődjenek, a dűlőut árkaiba kis árkokat, vagy barázdákat ásatnak a földjük mélyebb, vizes helyeiről a dűlőut árka felé. Ezek már lehetnek barázdák, de ezeknek is nagyon fontos, hogy a lejtés meglegyen, tehát, hogy a víz lefolyhasson itt is keresztelkel kell magállapítani a lejtést.

Nagyobb területet úgy vízmentesítünk, hogy a levezető árokba — mint főfolyóba — mellékárkok is csatlakozzanak, mint mellékfolyók, sőt, hogy a mély helyet megvédjük a magasabb helyekről odafolyó vizektől a mélyedés szélén is övarkot létesítünk. Ezen utasítással minden gazda úgy a belvizektől, mint a talajvizektől minden mérnöki terv nélkül saját maga megvédheti a földjét. A magyar gazda közismert józan értelméhez fordulunk. Segítsük egymást és segítsenek magukon, most, mikor háború van, mikor olyan fontos az, hogy minden négyszögöl kihasználható legyen, mert a háborút megnyerhetik a katonák kint, de elveszíthetjük, mint 1918-ban mégis véglegesen, ha nem lesz kenyér. Legyen elvünk, hogy mindenki egyért és egy mindenkiért!

A kihágásnak minősülő mulasztásokat az 1885 évi XXIII. t. c. 185. §. alkalmazásával a legszigorúbban torolják meg, mert nem tűrhető, hogy egyesek hanyagsága a közérdeket veszélyeztesse.

— A SZIVBETEGSÉGEK ÉS AZ ÉRELMESZESÉDÉS KEZELÉSÉBEN gyakran kitűnő szolgálatot tesz a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz azáltal, hogy már egy féli pohárral bevéve is minden erőlködés nélkül könnyű székletet biztosít és az anyagcsereforgalmat jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Úriszabóságomat kibővíteltem,

raktáron tartok öltöny, felöltő és télikabát anyagokat,

tiszta gyapjú sergyszövetekben nagy választék

Veress István

úriszabó, Horthy Miklós-ut 15. sz.

dályozza kitisztítjuk az árokból aztán az árkokat kellő fenékszélességűre, kellő mélységűre ássuk ki és kellő rézsut építünk neki.

Az árok fenékének 30 cm.-nek kell lenni.

A rézsutnak (lejtős oldalfalnak) 1 aránylik az 1-hez viszonyúnak kell lennie.

Ezt a szabványos szelvényt lécekből összeállított sablonnal tudjuk előállítani.

A sablon összeállításához beszerzendő tetőcserép alá való léc.

Az árok munkálatokat legelőször az a birtokos kezdi, amelyiknek árka közvetlen csatlakozik az Ármentesítő árkaéhoz. Aztán az ő szomszédja, és így tovább.

A lejtés kitűzése úgynevezett keresztelkel történik. Ezek a keresztel-

A MAI NAP

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor 0, délnél 4 fok volt

Ma indulnak a harcterekre a szalontai érmelegítők

Ma indulnak utnak Nagyszalontáról a távoli harcterekre azok az érmelegítők, melyek az itthon szeretetét, a velük való érzést, a köszönet és hála mindmegannyi melegségét viszik most dicsőségesen küzdő katonáinknak a szalontai lányok, asszonyok és anyák szorgos munkája nyomán.

Hetekig folyt a munka, fáradhatatlanul dolgoztak a kezek az otthon békés csendjében azokért, akiknek a nagy világégés közepette is a nyugalom, a rendet, az emberi igazság védelmezését és télrevárázó fészkeink lemondó melegezését köszönhetjük.

Ott már havazik, a fagy bágyasztó halála gémberít, s a szél millió tüzsurásnak tetsző ereje támad az emberekre.

S ő a magyar katona ott áll vártán, elszántan, markolja fegyverét, tekintetével vigyáz a farkasverem szélén ólálkodó ellenségre. Néha hazagondol és ez ad neki hitet az újabb küzdelmekhez, bizakodó hatalmas erőt a fáradság idején, tudatot az igazságért való végső győzelemhez.

Most indulnak a kis érmelegítők, hogy csuklójukra fonódjanak, érezzék szívük dobbanását, megmelegessék azokat a bátor kezeket s az itthon beléjük kötött csendes esti mesék, menyasszonyi álmok és anyai aggodások szeretetével simogassák meg az odakünn ráhajló fejeket.

Menjetek kis érmelegítők, vigyétek el magyar szívünk minden rájuk gondoló szeretetét, a mi hitünket, azt, hogy nem niába állnak ott a vártán s mi is megpróbálunk méltók lenni hozzájuk boldog győzelmes hazatérésükig. (f)

— **A Kormányzó betegsége.** Mint jelentettük a Kormányzó az elmúlt napokban influenzában megbetegedett. Állapotáról tegnap este adták ki a legutóbbi orvosi nyilatkozatot, mely szerint a Kormányzó ur főméltóságának állapotában egyelőre még jelentősebb változás nem állott be s egyelőre még az ágyat kell őriznie.

— **Esküvő.** Tegnap délnél esküdött egymásnak örök hűséget Dávidházy Imre városi főmérnök és Rácskai Magdus urleány. Tanúk voltak Dávidházy Kálmán budapesti építésmérnök és dr. Hadady Imre polgármester. Gratulálunk!

— **Sikerrel szerepelt Nagyszalontán Karácsonyi Margit.** Két napon keresztül fővárosi dalénekesnő szerepelt városunkban. Ezúttal Karácsonyi Margit látogatott el és szórakoztatta az Otthon-kávéház vendégeit. A tegnapi este egyébként az volt az eseménye, hogy a műsoron szerepelt vitéz Bereczky Sándor uram két irredenta dala is. A közönség hosszas ünneplésben részesítette a teremben szintén jelenlevő szalontai szerzőt.

— **Jelentkezzenek a városházán.** A polgármesteri hivatal újlag felhívja baleseket szenvedő Kiss Sándor, Benczik István és Tóth Sándor nagyszalontai lakosokat, hogy saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek városháza emeleti 15. számú hivatalban.

A szive ad jövőt a magyarnak idézte Arday Aladár esperes Aranyból a nagykőrösi Arany-ünnepségen

Szombat délután megjelent legutóbbi számunkban közöltük annak a beszédnek bevezető részét, melyet Arday Aladár ref. esperes mondott a nagykőrösi Arany-ünnepségen. A beszédnek ez a része Arany hazafiságának alapvonalaait ismertette. A befejező rész itt következik:

Egy nép a maga életképességét legjobban éppen próbáltatásai közepette mutatja meg. Teher alatt nemcsak a pálma nő, hanem a lelkierő is, az életakarát is, a nemzeti öntudat is. De nem minden névben, hanem csak abban, amelyik megismerte látogatása idejét. A próbát — Arany szerint — haszonnal, önérték öntudat nyereséggel csak az a nép állja, amelyik a sújtó kézben ráismer az Isten atyai kezére és eljut az alázatos beismerésig: megérdemellem. Az ilyen népen áldássá válik a próba, mert hibák felismeréséhez, megbánásához és levetkezéséhez vezet. Megismétlődik rajta az anteuszi csoda, a földreveretés új erők forrásává, a megaláztatás megdicsőüléssé, a halál útja az élet utjává válik.

Nincs nép, mely olyan alázatosan vallhatná, mint mi magyarok, hogy szükségünk volt történelmünk nagy próbáira. Sokszor felsirunk: „Megbűnhődte már e nép a multat, jövődöt” — de az igazság az, hogy Isten csak próbáink által tarthatott meg bennünket, csak tüzeskemencéink tisztító lángján át juthatunk nehéz posztunkon ezeréves léthez. Csak nagy mélységben tudunk lélekhaszonnal meakulpázni, csak tragédiák árán tudjuk nagyjainkat igazán megismerni és megbecsülni.

El kellene bukunk... ah minő tanulság, Meg kellene törnöd... Oh mily áldozat... Hogy romjaidra s romjainkra hullván Adjunk IGAZ, — tenéked IGAZAT. —

Arany hazafisze Széchenyire vonatkozóan ezt nem kis keserűséggel állapítja meg s ebben a megállapításban benne van, — nagyon kell nekünk a próba.

Nehezen ismerjük meg nagyjainkat, de a kerestek alatt mégis megismerjük Őket és ha felismertük, meg tudjuk Őket becsülni s tudjuk ünnepelni, magasztalni úgy, ahogy talán a világ egy népe sem tudja. Arany hazafi szívé ez a tulajdonságunk népünk jövőjét illetőleg bizalommal tölti el:

„Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal, Van abban élni hit, jog és erő.”

Valami hát mégis megtartja — költőnk szerint — a magyart és jövőt ad neki: a szive, — az ünnepelni lelkessedni tudó szive. Az a sziv, mely ha egyszer fellángol, csodálatos dolgokra, lehetetlenekben való hitre, — tehát igazi hitre — kis számunkat felülmúló erő kifejtésekre képesít. Ezért a tüzelni, világítani és melegíteni olykor nagyon tudó, az igazi nagyságok előtt hódolattal leboruló és őket engedelmesen haláláig követő szívért van a magyarnak joga az élethez, ezért lett az elpusztításra törő emberi szándékkal szemben Isteni örök jogon a NEM, NEM, SOHA népe. Ebben nyugodott meg Arany hazafi szive, nyugodjunk meg ebben mi is. Amire a hazafi Arany tanított, azt ne felejtjük, hogy nagykőrösi és nagyszalontai magyarok lehessünk Arany népe s bárhol lakó magyarok: a jövő népe.

A jövő évi költségvetés nem mulja felül az ideit

A szombaton délelőtt megtartott közgyűlés a déli órákban a város jövő esztendői költségvetését tárgyalta. Ennek során kiderült, hogy a jövő évi költségvetés előirányzata nemcsak, hogy nem mulja felül az az ideit végösszeget, de ennél az 1942-es költségvetés mintegy 5 ezer pengővel kisebb is. A jövő évi költségvetés végösszege 616.151 pengő.

Megállapítást nyert a költségvetés tárgyalása során az is, hogy annak összeállításánál ugyan figyelemmel voltak az általános drágulásra, de a kiadási tételeket úgy állították össze, hogy ne kelljen a pótdó kulcsát felemelni. Ez a cél különben más ügyek tárgyalása kapcsán is szembeszökött a szombati közgyűlés tárgypontjainak tárgyalása során.

10 ezer pengőt utak karbantartására fordítanak. Hasonló céllal dűlőutakra 4 ezer, járdákra 7 ezer pengőt költenek a jövő évben. Árkok rendbehozatalára 2 ezer pengőt költenek. A beruházási tételek együttes összege 90

ezer 200 pengő, ami majdnem egyhatodát teszi ki a költségvetés végösszegének. A kiadásokra egyébként mindenütt megtalálták a fedezetet.

Megemlítjük még, hogy a költségvetés során Bereczky László, a Nemzeti Munkaközpont elnöke azt a kérést intézte a polgármesterhez, hogy hacsak lehet találjanak módot a 80 pengőnél kisebb összeggel javadalmazott kiskalkalmazottak fizetésének, legalább 15 százalékkal való felemelésére.

A felszólaló szociális érzékét megköszönve a polgármester válaszában bejelentette, hogy ez már megtörtént, amennyiben a költségvetés tárgyalására Szalontán járt miniszteri bizottság úgy állapította meg a kiskalkalmazottak fizetését, hogy a városnak 80 pengőnél alacsonyabb fizetésű alkalmazottja tulajdonképp már nincs. Azok fizetését, akik jelenleg 80 pengőnél kisebb összeget kapnak, visszamenőleg kiegészítik, a város számvevősege csak azt várja, hogy erre miniszteri jóváhagyás írásban is megérkezzen.

— **Felhívás.** Saját érdekében szerdán déli 12 óráig jelentkezzen a városháza em. 5-ös számú hivatalában: Szabó Ferencné Rákóczi-ut 65 b. Tógyer Imre 1917-es születésű, Petruzsán Mihály 1917-es születésű és Berek István (Hitler Adolf-ut—Arany kert.) Esetleg közvetlen hozzátartozója.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Bezárkózott lakásába, aztán öngyilkosságot követett el egy nyugdíjas tisztviselő az Arany János-uccában

Megdöbbszent öngyilkosságot fedeztek fel tegnap, vasárnap délelőtt az Arany János utcában. Berzsényi Balázs nyugalmazott járásbírói irodatiszt magára zárta lakásának ajtaját és vékony, ugynevezett cukorzsinéggel az ajtófélfára felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt.

Ezzel kapcsolatban rendőri tudósítónk a következőket jelenti. A ház tulajdonosának vasárnap feltűnt, hogy a nála albérletben lakó Berzsényi Balázs nyugalmazott járásbírói irodatiszt szombat óta nem mutatkozik, pedig az öreg ur állandóan tett-vett az udvaron és így annál feltűnőbbé vált szokatlan eltűnése. Vasárnap délelőtt 10 óra körül aztán amikor hosszas kopogtatás után sem adott szobájából életjelt magáról, jelentette a gyanús esetet a rendőrség központi ügyeletén. Onnan azonnal rendőri

bizottság szált ki a helyszínre és álkulccsal kinyitotta az ajtót. Megdöbbszent kép tárult itt a bizottság elé: Berzsényi Balázs nyakán vékony zsinéggel holtan feküdt a földön. A városi tisztiorvos már csak a beállott halált tudta konstatálni s egyúttal azt is megállapította, hogy öngyilkosság 24 órával ezelőtt, tehát szombaton a reggeli órákban történhetett.

A nyugalmazott irodatiszt pillanatnyi elmezavarában magarázta szobájának ajtaját és vékony cukorzsinéggel az ajtófélfára ajtótarfó vasára felakasztotta magát. A test súlyánál fogva leszakadt és a halál tulajdonképpen a földön következett be.

A bizottság megállapítása szerint bűntény nem látszik fennforogni így a temetési engedélyt a hatóság már ki is adta.

Vasárnap a németek ismét bombázták Szuezt

Minden arcvonalon élénk a tevékenység. Arra számítván, hogy a csütörtök-pénteki bolsevista ünnepek megzavarására a németek minden repülőjüket az orosz frontra koncentrálják az angolok 3-éjszakán át nagyobb erővel berepültek Németország fölé. Kísérleteik csúfos kudarccal végződtek. A három nap alatt 73

gépképet veszítettek el. Ezzel szemben a németek minden arcvonalon támadtak repülőikkel. Anglia fölött is jártak s tegnap — vasárnap — reggel még a Szuez-csatornát is bombázták. A harcok jelentéseiből egyébként megállapítható, hogy a krími félsziget küzdelmei a befejezés előtt állnak.

M. kir. adóhivatali tisztviselők gyűlése Vármegyei Fiókegyesület alakult Nagyváradon Elnökké Enyedy Bélát választották

Vasárnap délelőtt a csonka-Biharvármegyei m. kir. adóhivataloknál szolgáló tisztviselők és alkalmazottak Nagyváradon, a városháza tanácstermében gyűltek össze, hogy megalakítsák a M. Kir. Adóhivatali Tisztviselők Országos Egyesületének Biharvármegyei Fiókját. Minden megyebeli m. kir. adóhivatal teljes létszámmal jelent meg a számukra ünnepélyes közgyűlésen. Jelen volt azon Dr. Nagy Dezső nagyvárad kir. pénzügyigazgató helyettese és a pénzügyigazgatóság több tisztviselője. Részt vettek a gyűlésen Gyarmath B. János számvevősegi főnök vezetése mellett a számvevőség, valamint Morvai Árpád vezetése mellett a városi adóhivatal tisztviselői is.

Az Országos Egyesület képviselőjében Endrédy György országos elnök és több vezető tisztviselő jelent meg Budapestről. A pesti vendégek már szombaton este megérkeztek. A nagyjelentőségű gyűlésre más megyebeli m. kir. adóhivatalok is elküldték képviselőiket. Az alakuló közgyűlésen megjelentek száma százon jóval felül volt.

A gyűlést a szervezést vállaló nagyszalontai m. kir. adóhivatal főnöke Enyedy Béla állampénztári tanácsos nyitotta meg. A magyar Hísekegy elmondása után visszaemlékezett arra az időre, amikor a Biharvármegyei tisztviselők nem alkothattak önálló fiókegyesületet; majd üdvözölte a megjelenteket.

Utánna Endrédy György országos egyesületi elnök ismertette részletesen a fiók egyesület célját és előnyeit, majd rátértek a tisztítar megválasztására.

Elnökké a fáradhatatlan munkájáról megye, sőt adóhivatali körökben országwide ismert Enyedy Béla nagyszalontai állampénztári tanácsost választották meg. Alelnökök Kosztelni István nagyvárad kir. és Mikola Imre berettyóújfalui tanácsosok lettek, míg a titkári állást Murányi Dezső élesdi m. kir. adóhivatali főnökkel töltötték be. Pénztárnok Fülöp István nagyvárad kir. állampénztári tanácsos, ellenőr pedig Székelyhidy György

tanácsos lett. A nagyvárad kir. adóhivatali választmányban Benkő Barnabás főtitkár képviseli.

Enyedy Béla elnöki székfoglalójában részletesen ismertette azokat az irányelveket, amelyek működésében vezetni fogják. A szakképzést, az erdélyiek számára Kolozsváron internátus felállítását helyezte előtérbe. A Biharvármegyei adózók is örömmel vehetik tudomásul, hogy a tervezett módon Biharvármegye pénzügyigazgatása számára kiváló tisztviselői kart lehetne nevelni. Az adózóknak sem mindegy az, hogy ügyeit kellően szakképzett tisztviselők, vagy kezdők intézik-e. A szakképzett tisztviselői kar jobb és gyorsabb elintézését biztosítja az egyes ügyeknek.

Majd Murányi Dezső élesdi m. kir. adóhivatali tanácsos tartott nagy figyelemmel kísért előadást a m. kir. adóhivatalok feladatáról. Nem csak a vendégek, hanem még a felszabadult területeken lévő tisztviselők is meglepődve hallották, hogy milyen széleskörű feladatok végzésére vannak hivatva a m. kir. adóhivatalok és milyen fontos azoknak működése.

Az indítványok során foglalkoztak az adóhivatali tisztviselőket érdeklő fontosabb kérdésekkel.

A magunk részéről örömmel emeljük ki és iktatjuk ide, hogy a megye életében fontos egyesület elnöke a nagyszalontai főnök Enyedy Béla állampénztári tanácsos lett. Mindennél fényesebben bizonyítja ez, hogy Enyedy Béla m. kir. adóhivatali főnök nem csak Nagyszalontán, hanem megyeszerte milyen nagy tekintélynek és megbecsülésnek örvend.

A nagyszalontai m. kir. adóhivatali egyébként Pécsi Ferenc állampénztári tiszt képviseli a választmányban.

Értesülésünk szerint az Egyesület legközelebbi közgyűlését Nagyszalontán fogja tartani körülbelül március elején.

Felhívás

A nagyszalontai bőripari szakosztályhoz tartozó önálló iparosokat felkérem, hogy a Pápai és Szőlősi Gyula üzleteiben talp és bőrelosztással kapcsolatos összeírás végett mielőbb személyesen megjelenni szíveskedjenek.

Azok az önálló iparosok és munkások, kik szakvizsgára készülnek, az ahhoz szükséges könyveket megrendelhetik a szakosztály vezetőségénél.

Vezetőség,

SPORT

Meglepetések vasárnapja a labdarugásban

Salgótarjáni BTC—Nagyvárad 1:1
Elektromos—Ferencváros 3:1
Ujpest—WMFC 4:1
Szolnok—Szeged 2:2
Gamma—Kolozsvár 1:0
Diósgyőr—Lampart 1:0
Kispest—Ujvidéki AC 3:1
Szegedi VSE—Budapesti MÁVAG 4:3

Akiknek kisézűst háborus vitézségi érme van

vagy Nemzetvédelmi keresztje, kérheti vitézzé avatását, azzal a feltétellel, hogy kötelezi magát letelepülésre a Bácskában, vagy más oly területeken, ahonnan a lakosság elköltözt az örvendés magyar határváltozásokkal. Jelentkezés a vitézi szék helybeli hadnagyánál, vagy még jobb, ha egyenesen a nagyvárad vitézi széknél.

A Tűzharcos Szövetség szervező órája megváltozott, a csütörtöki órát pénteken tartják meg d. u. 6—7 óra között. A vasárnapi marad d. e. 11—1-ig.

Apróhirdetések

Csomagoláshoz henger papírost akár méter, akár kilogrammonként a Székely papírüzletben szerezheti be. 13—0

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 117—0

Szoba-konyás butorozott lakást keresek, Cím: ármegjelöléssel a kiadóhivatal továbbít. 4—0

Eladó 18 drb. 4 hónapos malac. Érdeklődni lehet Baross-tér 9. sz. alatt. 2—2

Eladó Hunyadi-u. 22. számú ház. Eljehet Berzsényi-u. 21. sz. alatt. 2—2

Lakás kiadó. Kálvin-utca 27. sz. 2—3

Ebédlő és konyha butor sürgősen eladó. Toldi-tér 13. 1—2

Elveszett a 794. III/2 jelzésű kenyérbegy. Megtaláló adja be a közérkeztetéshez.

Magyarország vármegyei és városai monografiájából megvételre keresem: Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye 1-2 kötetes, Abauj-Torna megye, Somogy megye és Vas megye monografiáit. Cím a kiadóban.

Kiadó pince, földszint, emelet, padlásos — egy ezer métermázsás terményes magtár helyiség, 2 göré 300 métermázsas csöves tengerre és egy 1 szobás udvari lakás. Horthy Miklós ut 19.

Eladó Booskai-utca 42. számú ház. Megtekinthető 12 órától 2 óráig vagy vasárnap egész nap. 1—3

Eladó 1500 darab vágog, kazalban van. Jókai-utca 59.

Kiadó 40 év óta fennálló vendéglő Hitler Adolf-ut 75. Ugyanott 3 darab 8 hónapos süldő eladó. 1—2

Eladó egy 75 kg-es javított soros. Keszikör-ut 34.

Fehér, zománcos tizlyukas Zefir kályha eladó. Rákóczi-ut 3.

Nyomatott a kiadótulajdonos.

Gaal Sándor könyvnyomdájában.

Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt.

Telefon: 60.